

ZARZĄDZENIE ARCYBISKUPA KATOWICKIEGO ODNOŚNIE DO SPRAWOWANIA POSŁUGI DUSZPASTERSKIEJ I LITURGICZNEJ Z DN. 4 MAJA 2020 R.

Wstęp

W związku z aktualną sytuacją epidemiologiczną w województwie śląskim i w archidiecezji katowickiej, obowiązują nadal dotychczasowe akty prawne Metropolity Katowickiego związane z ogłoszeniem stanu epidemicznego i odnoszące się do sprawowania posługi duszpasterskiej i liturgicznej, ze szczególnym uwzględnieniem wskazań zaktualizowanych w niniejszym zarządzeniu.

1. Dyspensa

Dyspensa od obowiązku uczestnictwa w niedzielnej Mszy św. jest prolongowana i obowiązuje aż do odwołania. Proszę osoby będące w grupie podwyższonego ryzyka

zarażenia (chorych, starszych wiekiem i kobiety w stanie błogosławionym) o pozostanie w domu. Nadal serdecznie zachęcam wiernych do uczestniczenia we Mszy św. za pośrednictwem transmisji telewizyjnych, radiowych i internetowych. Zapraszam wszystkich – duchownych i wiernych świeckich – do wytrwałej modlitwy we wspólnotach domowych, w szczególności do modlitwy różańcowej o godz. 20.30 w jedności z Ojcem Św. Franciszkiem; w maju dołączamy do tej modlitwy odmówienie Litanii Loretańskiej.

2. Sprawowanie Eucharystii w kościele

Mając na względzie obowiązujące rozporządzenia Ministerstwa Zdrowia podtrzymuję, że w Eucharystii uczestniczą przede wszystkim osoby związane z intencją Mszy św. z zachowaniem zasady – 1 osoba na 15 m². Z najwyższą troską należy zachować wszystkie zasady dotyczące bezpieczeństwa, stosownego dystansu osób, zasłaniania ust i nosa (z wyjątkiem celebransa) oraz dezynfekcji powierzchni i wietrzenia kościoła po każdej Mszy św. (por. <https://www.gov.pl/web/koronawirus>).

Posługa liturgiczna ministrantów i lektorów w wieku szkolnym oraz udzielanie Komunii św. przez nadzwyczajnych szafarzy pozostają nadal zawieszane. Duchowni – odpowiedzialni za poszczególne grupy służby liturgicznej mają obowiązek prowadzenia ich formacji według aktualnych możliwości.

Osoby dorosłe posługujące przy ołtarzu zobowiązane są do zachowania wszystkich rygorów sanitarnych i przyjmowania Komunii św. na rękę, podobnie jak pozostali wierni. Mając na uwadze niebezpieczeństwo zakażenia się wirusem drogą kropelkową, kolejny raz usilnie zalecam wiernym przyjmowanie Komunii św. na rękę, a celebransom tę formę jej udzielania.

3. Koncelebra

Przypominam, że w czasie epidemii należy pozostawić przygotowywanie kielicha, spożywanie z niego i puryfikację głównemu celebransowi. Koncelebransi spożywają Ciało i Krew Pańską przez zanurzenie, po czym główny celebrans spożywa Krew Pańską i puryfikuje naczynia liturgiczne.

4. Sprawowanie sakramentu pokuty i pojednania

Zachęcam wiernych do korzystania z sakramentu pokuty i pojednania. Mając jednak na względzie poważne zagrożenie zdrowia i życia, nadal stosujemy w parafiach wyłącznie nadzwyczajną formę spowiedzi św. dla tych, którzy osobiście o to poproszą. Penitencjaria Apostolska w swojej nocie z 20 marca br. stwierdziła: „W obecnej sytuacji zagrożenia pandemią do biskupa diecezjalnego należy zatem wskazanie kapłanom i penitentom, że podczas indywidualnego sprawowania sakramentu pojednania należy zwracać szczególną uwagę na to, aby spowiedź odbywała się w przewietrzonym miejscu poza konfesjonałem, z zachowaniem odpowiedniego dystansu, przy użyciu masek ochronnych, zwracając absolutną uwagę na sakrament i niezbędną dyskrecję”. Miejscem takiej spowiedzi, zamiast konfesjonału, może być salka parafialna bądź inne pomieszczenie. Należy przy tym zachować wskazane środki ostrożności i wzajemnego bezpieczeństwa.

Obowiązkiem duszpasterzy jest wyjaśnianie wiernym pozasakramentalnych dróg pojednania z Bogiem i Kościołem. Przypominam jednocześnie, że zawsze, ilekroć istnieje poważna racja, i nie ma sposobności wyspowiadania się, wtedy dla usposobienia duszy do stanu łaski, wierny „jest obowiązany wzbudzić akt żalu doskonałego, który zawiera w sobie zamiar wyspowiadania się jak najszybciej”.

5. Uroczystość Wczesnej i Pierwszej Komunii św.

Ze względu na niemożliwość określenia czasu zakończenia pandemii, polecam proboszczom zorganizowanie w najbliższym czasie uroczystości wczesnej i pierwszej Komunii św. w ścisłej współpracy z rodzicami i katechetami dla pojedynczych lub kilku rodzin, tak by zachować obowiązujące zasady sanitarne. Odkładanie i planowanie uroczystości komunijnej dla części lub całej grupy dzieci na bliżej nieokreśloną przyszłość nie będzie służyło duchowemu dobru dzieci. Tym niemniej ostateczną decyzję niech podejmują w tej sprawie rodzice, zawsze w porozumieniu z proboszczem.

Bezpośrednie przygotowanie do uroczystości komunijnej powinno mieć również charakter indywidualny (rodzinny – zdalny, bez mnożenia spotkań), zaś pierwszą spowiedź św. należy sprawować według zasad opisanych w punkcie 4. Pierwszej Komunii św. udzielamy podczas Mszy św. w niedzielę i dni powszednie; także podczas Mszy św. dodatkowych, na które tym samym wydaję zgodę. Rodziców i dzieci komunijne należy roztropnie pouczyć o formie przyjęcia Komunii św. na rękę i wyjaśnić racje.

6. Duszpasterstwo

Wyrażając wdzięczność wszystkim księżom za podejmowanie w czasie trwania pandemii inicjatyw pastoralnych oraz za troskę o wiernych, zobowiązuję duszpasterzy odpowiedzialnych za poszczególne grupy i wspólnoty parafialne do podtrzymywania kontaktów z nimi w formie nadzwyczajnej: kontaktu telefonicznego i internetowego, a także w miarę możliwości do przekazywania im katechez udostępnianych online.

Otwarta zostaje możliwość organizowania spotkań formacyjnych dla dorosłych (katecheza, krąg biblijny) z uwzględnieniem obowiązujących wymagań sanitarnych.

Ponieważ w dalszym ciągu zawieszono są tzw. objazdy chorych, duszpasterze powinni utrzymywać z tymi osobami i ich rodzinami kontakt telefoniczny, rozeznając duchowe potrzeby, z Komunią św. i spowiedzią włącznie. Jednak wizytę duszpasterską składamy na wyraźne zaproszenie osoby chorej lub jej rodziny, zachowując szczególny rygor sanitarny.

Kapelanów szpitalnych i hospicyjnych zachęcam do stałego kontaktu z dyrekcjami tych ośrodków medycznych w odniesieniu do zakresu ich posługi duszpasterskiej.

W związku z 100. rocznicą urodzin św. Jana Pawła II zalecam odprawienie Mszy św. dziękczynnej za Jego życie i pontyfikat w niedzielę 17 maja, bądź nazajutrz, bez możliwości oddania czci relikwiom Świętego przez ucałowanie. Usilnie zachęcam do przypominania Jego nauczania, zwłaszcza homilii i katechez wygłaszanych podczas pielgrzymek do Polski. W czasie pandemii pamiętajmy szczególnie o nauce św. Jana Pawła II o preferencyjnej opcji na rzecz ubogich (por.: encyklika „Sollicitudo Rei Socialis”, 42). Obowiązkiem duszpasterzy jest dostrzeżenie ich w parafii.

Tegoroczna pielgrzymka mężczyzn i młodzieńców do sanktuarium Matki Bożej Piekarskiej nie odbędzie się w tradycyjnej formie. Natomiast w ostatnią niedzielę maja br. odprawię Mszę św. w bazylice piekarskiej, a homilię wygłosi abp Grzegorz Ryś. Uroczystość ta będzie transmitowana za pośrednictwem telewizji. Szczegóły podamy w najbliższym czasie.

Udzielanie sakramentu bierzmowania pozostaje nadal zawieszono.

Biorąc pod uwagę aktualnie obowiązujący stan prawny, nie organizujemy:

- procesji Bożego Ciała ulicami parafii (możliwa jest w tym dniu procesja eucharystyczna po Mszy św. wokół kościoła z błogosławieństwami);
  - wakacyjnych rekolekcji formacyjnych;
  - pieszych pielgrzymek na Jasną Górę.

7. Procedura na wypadek zakażenia koronawirusem

Stwierdzenie zakażenia bądź zarządzenie kwarantanny wobec duchownego i jego najbliższych współpracowników – orzeczone przez kompetentne władze państwowe – skutkuje w trybie natychmiastowym poddaniem się rygorom służb sanitarnych i koniecznością zgłoszenia tego faktu do kanclerza Kurii Metropolitalnej lub dyrektora Wydziału Duszpasterstwa.

Mając na uwadze dyspozycje wydane w zarządzeniach z dnia 16 i 31 marca br. oraz pojawiające się przypadki zakażenia lub nałożonej na księży kwarantanny, w dalszym ciągu bezwzględnie obowiązuje duchownych zachowanie rezydencji; ograniczenie do koniecznego minimum wyjazdów, a także zawieszenie spotkań rocznikowych, koleżeńskich itp.

8. Transmisje internetowe

Drogą internetową transmitujemy jedynie Msze św. i udostępniamy katechezy formacyjne. Możliwość ta zakłada konieczność wzorcowego przygotowania i celebracji liturgii w odniesieniu do wierności przepisom liturgicznym, doboru śpiewów, opracowania homilii czy katechezy. Nie należy udostępniać nagrań obrzędów Mszy św. po ich zakończeniu. Mogą być one jedynie transmitowane w czasie rzeczywistym.

Z internetowych stron parafialnych należy zatem usuwać archiwalne nagrania celebracji, a wiernym wyjaśniać sens duchowego uczestnictwa w dokonującej się aktualnie czynności liturgicznej. Wskazują na to dokumenty kościelne, ostatnio Dekret Kongregacji Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów z dnia 25 marca 2020 r.: „Wierni powinni zostać poinformowani o godzinie rozpoczęcia uroczystości, aby mogli przyłączyć się do modlitwy w swoich domach. Pomocne mogą być środki przekazu nadające na żywo, nie nagrane.”

Dzisiejsze Zarządzenie należy umieścić w gablotce i na głównej stronie internetowej parafii.

† Wiktor Skworec
Arcybiskup Metropolita Katowicki

Katowice, 4 maja 2020 r., we wspomnienie św. Floriana, patrona archidiecezji.